ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

KAÇIRILAN ÇOCUK

(YENİ RESİMLİ ROMANIMIZ)

Sayı: 45

75 Krş.

HIZIR

MUMYALAR ülkesinde

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARAÇA

DENİZALTI ÜLKESİNDE GEÇİRDİKLERİ MACERALARDAN SONRA, İYİ HÜKÜMDARLAR, HIZIR, KARAKAÇAN VE ONLARIN YÜZÜ SUYU HÜRMETİNE AFFA UĞRAYAN KITIRI TEKRAR BİR UÇAN DAİREYE BİNDİRİRLER... UÇAN DAİRE HAREKET EDER... FAKAT KITIR, EDİLEN TENBİHE RAĞMEN ALETLERDEN BİRİNİ ARKADAŞLARINA SEZDİRMEDEN KURCALAR.. DENİZİN ÜSTÜNE ÇIKAN UÇAN DAİRENİN ROTASI BOZULUR VE İSTANBUL'A İNECEĞİ YERDE BİR ÇÖLÜN ORTASINA İNER... KITIR İSTEĞİNE NAİL OLMUŞTUR...

1

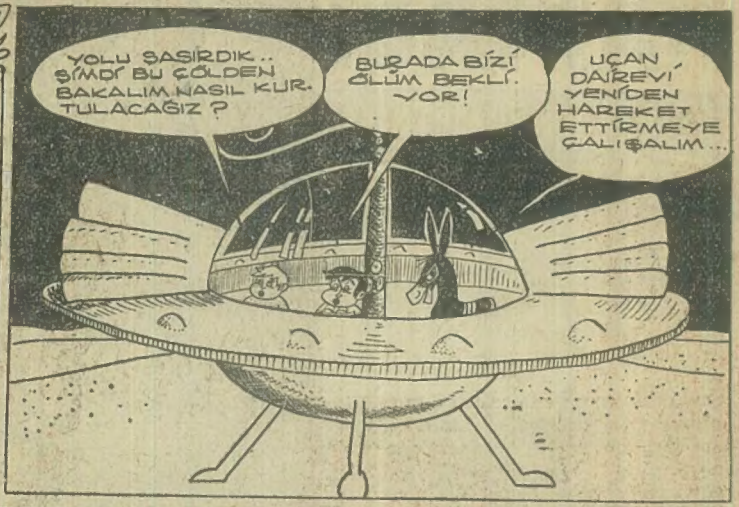

DEVAMI VAR...

Sevgili Okuyucularımızla Başbaşa !

Resimli Dünya Klâsikleri

Sevgili okuyucularımıza iç mecmuamızda sunduğumuz Yıldırım Kaptan'ın heyecanlı maceralarına bu sayımızdan itibaren bir müddet ara veriyor ve onun yerine, daha büyük bir zevkle takip edeceğinize emin olduğumuz, dünyaca tanınmış en meşhur eserleri sunmaya başlıyoruz. Sizlere yeni yeni sürprizler hazırlayan Yıldırım Kaptan'ın maceralarını, ilerde yine iç mecmua'da vereceğiz.

(Resimli Dünya Klâsikleri) nin her bir macerası 4-5 sayıda bitecek ve bitenin yerine bir yenisi başlıyacaktır.

Bu sayıda vermeğe başladığımız (Kaçırılan Çocuk) Dünya Klâsik Çocuk Edebiyatının en başlarında yer almış çok güzel bir romandır. Bu güzel resimli romanımız bitince, yerine meşhur muharrir H. G. Wells'in eserinden resimli roman haline getirilen «Dünyalar Savaşı» na başlıyacağız.

3. Cildimiz bu sayıda tamamlandı.

Daha evvelce de bildirdiğimiz gibi, 1959 yılı başından itibaren her cildimiz 13 sayı olacak ve bu suretle bir yıl zarfında sevgili okuyucularımız 4 cilde kavuşacaklardır. Biliyorsunuz ki, birinci cildimiz 16., ikinci cildimiz de 32 nci sayıda tamamlanmıştı. Birinci ve ikinci ciltlerimiz gibi; üçüncü cildimiz de, taşrada olan okuyucularımıza 350 kuruş, İstanbulda oturup da matbaamıza getirenlere 300 kuruş mukabilinde ciltlenmekte ve yalnız cilt kapakları 200 kuruşa satılmaktadır. Ödemeli muamele yapmadığımız için okuyucularımızın mutlaka cilt bedellerini peşin olarak posta havalesi veya pul halinde yollamalarını rica ederiz.

Dumlupınar Şehitleri

Sevgili kardeşlerim! Asker için en büyük şeref yurt uğrunda ve vazife başında ölmektir. Vatan hizmetinde harp ve sulh yoktur. Vazife vardır. Bu bakımdan yurdu ve istiklâli için ölmenin bir şekli olmayacağından dolayıdır ki, Refah, Atılay ve Dumlupınar denizaltımızda can verenler de ideallerin en kutsalı olan, yurt müdafaası idealinin mukaddes şehitleridir.

Büyük vatan şairi Namık Kemal, bu uğurda ölmenin güzelliğini, azmini bilen insanlar ağzından şöyle haykırıyor:

Yâre nişandır tenine erlerin
Ölüm ise son rütbesidir askerin
Altı da bir, üstü de birdir yerin
Arş yiğitler vatan imdadına!...

Onlar da, ölüme gülümseyen kahramanların bize miras kalan bu tebessümlerini yalnız savaş heyecanı içinde değil; bir facia korkunçluğu karşısında bile muhafaza ederek Türk'e has tevekkül ve metanetle aramızdan ayrılmışlardır. İşte son sözleri: Biz ölüyoruz, vatan sağ olsun!...

Onlar için ne söylense azdır. Yıllar süren çetin çalışmalarla yetişmişler ve vatana hizmet etmişlerdir. Daha senelerce çalışacaklar ve yurdun mukaddes denizlerini koruyacaklardı. Fakat, başarı kazandıkları bir manevradan neş'e içinde dönerlerken amansız bir düşman ve kötü talihleri onları çekti; sevdikleri, uğrunda ölmeğe karar verdikleri denizin mavi derinliklerine gömdü.

Bir Preveze Zaferi, bir Sakarya Meydan Muharebesi, bizim için ne kadar şerefli ve büyükse, ölümü hiçe sayıp, bir askerin en kutsal düşüncesini heceliyerek Marmara'nın mavi karanlıklarına gömülen denizaltıcılarımızın sözleri de en az göğüslerimizi kabartan zaferlerimiz kadar büyük bir şereftir. Geçmiş nesillerin kahramanlıklarile öğünen milletler, tarihlerinde daha çok seneler bu kadar büyük bir destanın yokluğunu hissedeceklerdir.

4 Nisan; hüzün, keder, elem ve ıstıraplarımızın tazelendiği acı, çok acı bir gün. 4 Nisan; Refah'da, Atılay'da, Dumlupınar'da ebediyete göçen 246 yiğit denizaltıcının bütün milletçe bir defa daha hürmetle anıldığı, rahmetle yadedildiği birgün...

Hepsi genç, hepsi dinç 246 yiğit vazifeleri başında, vatan ve memleketleri için hizmet ederlerken; 126 sı İkinci Dünya Harbinin o karanlık günlerinde Refah'da kahbecesine arkadan vurularak, 39 u Atılay'da kötü talihlerinin kurbanı olarak ve nihayet 81 i de bundan tam altı yıl önce Nara Burnu açıklarında, feci bir çarpışmanın sonunda Allah'ın rahmetine kavuştular. Türk donanmasını, bütün Türk milletini sonsuz bir kedere, mateme ve ıstıraba terkettiler.

Bu anda dahi hepimizin zihninde, kalblerimizde 246 denizaltıcının acı hâtırası yatmaktadır.

Ali Cülmüt SOYCAN

DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ

Yazan: Oğuz Özdeş

İZMİR'DE

IV

VİKYORYA vapuru, İzmir limanına vardığı zaman, güneş altın ışıklarını körfezin üzerine saçıyordu.

Kudret yıllar sonra, memleketine kavuşmanın sevinci ve heyecanı içindeydi. Fakat ne acı ki, memleketi düşman çizmesi altındaydı.

Vapurdan iskeleye inerlerken rıhtım kumandanlığını yapan bir Rum yüzbaşısı ne gaye ile geldiğini sordu. Kudret:

— Gemi tamircisi ve boyacısıyım, diye cevap verdi. Vesikalarım işte.

Yüzbaşı, Osmanlı devletinin mühürünü taşıyan vesikayı tetkik ettikten sonra Kudret'in yüzüne baktı.

— Demek ordudan ihraç edildiniz?

Kudret tok bir sesle:

— Evet, dedi. Rum subaylarla yaptığım arkadaşlık hoşa gitmedi de!

Rum yüzbaşısı bunun üzerine:

— Rumca bilir misiniz? diye sordu.

— Evet. Makedonya'da uzun müddet bulundum. Çocukluğum hep orada geçti. Rumlarla dostluğum o zamandan başlar.

Rum yüzbaşısı vesikaları Kudret'e uzatırken, yüzünde bir memnuniyet okunuyordu:

— İzmir'de rahat edeceğinizi umarım.

Kudret başıyla selâm verip uzaklaştı. Rum yüzbaşısının üzerinde iyi bir tesir bırakması hoşuna gitmişti.

Talimatta yazılı otele varıp odasını ayırttıktan sonra, doğruca Basmahane'deki kahveye gitti.. Bu kahveyi, bölüğünde askerlik yapan, fakat muharebe esnasında bir kolunu kaybedince, terhis edilip memleketi olan İzmir'e dönen Fethi onbaşı işletiyordu.

Fethi onbaşı, kumandanını, hiç ummadığı bir zamanda, hem de sivil olarak kahvesinde görünce, büyük bir şaşkınlık geçirdi:

— Hayrola yüzbaşım... Nasıl oldu da yolunuz buraya düştü?

Bereket versin, onbaşının bu sözlerini kahvede oturanlar işitmemişlerdi. Sadece, ocakçı kulak misafiri olmuş, «Yüzbaşı» sözünü işitince, yan gözle Kudret'i süzmüştü.

Kudret, Fethi onbaşının

— Hayrola yüzbaşım? Nasıl oldu da yolunuz buraya düştü?

gösterdiği masaya oturduktan sonra:

— Artık yüzbaşılığım filân kalmadı, dedi. Ordudan ihraç ettiler. Ben de, bir iş bulmak için buraya geldim.

— Sahi mi yüzbaşım?

Kudret etrafına bakındı. Sesini yavaşlatarak:

— Yavaş konuşalım, dedi. Herkesin ordudan atılmış bir subay olduğumu öğrenmesi benim için hoş birşey değil. İşgal altında bulunduğumuzu unutma.

—Doğru yüzbaşım.

Onbaşı Fethi, ağız alışkanlığından Kudret'e mütemadiyen «Yüzbaşım» diye hitap ediyor, sonra da «Affedersin Yüzbaşım» diye gûya ağzından kaçırdığı lâftan dolayı özür dilerken, yeni bir gaf daha yapıyordu.

Bu gaf, ikisinin de kahkahalarla gülmesine sebep oldu.

Kudret:

— İlâhi Fethi, dedi. Dilin nekadar kemiksizmiş... Biraz sır saklamasını öğren canım. Bereket versin, burası Türk kahvesi...

— Evet yüz... Affedersiniz. Evet Kudret Bey... Kahveme Türklerden başka kimse gelmez.

Sonra Kudret'in kulağına doğru eğilerek hafif bir sesle ilâve etti:

— Sakat olmasaydım, dükkânı kapayıp dağa çıkar, düşmana karşı direnirdim. Ama ne yaparsınız ki, tek bir kolla kahramanlık olmuyor. Hoş, bir gün vazifeye çağırırlarsa, bu tek kolumla da alimallah çok düşman haklarım.

Kudret, eliyle, Fethi onbaşının ağzını kapıyarak:

— Sus... dedi. Yerin kulağı var... Herkesi dost bilme! Unutma ki, ordudan, şerefli bir subay olduğum için atılmadım.

— Sahi yüzbaşım, neden attılar sizi ordudan?

— İşgal devletleri askerleriyle fazla senli benli oluşum kumandanlarımın hoşuna gitmedi.

— Elbette gitmez ya...

Fethi Onbaşının bu şekilde konuşması, Kudret'i memnun etmişti. Ilerde millî mücadele için kuracağı teşkilâtlarından birinde Fethi Onbaşıya mühim vazifeler verebilirdi. Mamafih, şimdilik birşey söylemek doğru değildi.

Bu sırada, Fethi'nin ısmarladığı kahve gelmişti. Kudret, kahveyi yudumlarken Fethi:

— Peki burada ne iş yapacaksınız? diye sordu.

— Ne iş olursa olsun Fethi Onbaşı... Gemilerde boyacılık, tamir işleri...

— Ama, buradaki bütün gemiler Yunan makamlarının emrinde.

— Olsun be Fethi. Maksat ekmek parasını kazanmak...

— Yüzbaşım, doğrusu bu sözleriniz çok ağrıma gidiyor... Vatanımız düşman çizmesi altında kan ağlarken, siz nasıl düşmanlarımızın yanında bir işe girebilirsiniz? Sizde vatan sevgisi, Türk olmak gururu yok mu?

— Ordudan atıldıktan sonra bende bahsettiğin hislerin hiçbiri kalmadı...

Kudret, kahveden son bir yudum aldıktan sonra ayağa kalktı:

— Haydi Allahaısmarladık! Fethi Onbaşı, yarım ağızla:

— Daha otursaydınız, diye lâfı ağzında geveledi.

— Rıhtıma gidip kendime iş arıyacağım...

Kudret, Fethi'ye veda ederken, onbaşının yüzündeki asil ifade yüreğini sızlatmıştı. Fakat vazifesi icabı, böyle gözükmeye ve konuşmaya mecburdu.

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUKLARIMIZA

AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Ramazan, Kur'an ve KADİR GECESİ

RAMAZAN bahsine girerken bu ay için (Oruç Ayı) demiştim. Fakat niçin başka aylarda değil de Ramazan ayında tutmak emrolunmuştur? Bunu söylememiştim. Mübarek KADİR geliyor; bu münasebetle artık sıra bu konuya geldi.

Ramazan'ın asıl kutsiliği Hak dinin kitabı olan KUR'AN'ın bu ayda İNZAL olunmasında, yani İNDİRİLMEĞE başlamasındadır. Kur'an'ın ilk ÂYET'i olan «İkra!» âyeti Şehr-ü Ramazan'ın Kadir Gecesi denilen bir mübarek gecesinde Peygamberimize inzal olunmuştur.

Kur'an dünyamızda, bütün âyetleri toplu olarak, bir Ramazan gecesi tecelli etmiş ve Hazreti Peygambere ise 23 yılda, âyet âyet gelmiş, Cebrail tarafından kendisine okutulup ezberletilmiştir.

Kur'an'ın ilk gelen: «İkra...» âyetinin (Kadir Gecesi) nde inzal olunduğu yine Kur'an'da şu âyetle bildiriliyor:

«İnna enzelnâhü fi leyletül kadr ● Ve mâ edrake mâ leyletür kadr ● Leyletür kadri hayrun min elfi şehr ● Tenezzelül melâiketü verruhu fihâ bi izni rabbihim min külli emr-in ● Selâmün (Kf.) hiye hattâ matleil fecr.»

Buradaki üçüncü âyetin meali: «Bin aydan hayırlıdır o Kadir gecesi» dir. Müslümanlığın temeli Kur'an olduğuna göre, bu mukaddes kitabın «İkra!...» diye başlıyan ilk âyeti Ramazan ayının Kadir gecesi Peygamberimize gelmekle ve biz insanlara Allah'ın en büyük lûtfu olmakla elbet Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır; mübarektir. Bu itibarla o gece, göklerin açıldığı, duaların daha çok kabul olunduğu gece ibadetle, Allah'a, bilhassa bize ihsan ettiği Kur'an için, HAMD eylemekle geçirilmelidir.

Kadir gecesinin Ramazan'ın hangi gecesi olduğu hususunda bilginler pekçok şey söylerler ve o söyledikleri şeyler pek mühimdir. Sizler, şimdilik, Ramazan'ın 27 nci gecesini iyice belleyiniz. Gerçi Ramazanın her gecesi Kadir sayılır; bilhassa 17 nci geceden başlıyarak her geceyi Kadir saymak mümkündür. Ve işte bundan dolayı ORUÇ günlerine ilâve olarak Ramazan'ın sonlarına doğru gece ibadetleri arttırılır. Siz henüz işin başındasınız; bu yıl sadece 27 nci geceye kendinizi hazırlasanız da olur. Hepinizi Cenab-ı Hak Kadir gecesi hürmetine gufranlarına nail eylesin.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

Öğretmeniniz diyor ki

Nat Pinkerton

YAZAN: SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,

Bazen öyle işler yaparsınız ki; büyükleriniz, öğretmenleriniz şaşırıp kalırlar. Nereden aklınıza gelir, nasıl icat edersiniz? Doğrusu söylenecek söz bulunmaz. İşte onlardan bir tanesi. Geçenlerde, ilkokulun son sınıfında bulunan, bir arkadaşınızı elindeki kitaba dalmış, kendinden geçmiş bir halde gördüm. Bütün dikkatini kitaba vermişti. Uzaktan seslendim:

— Ne okuyorsun?

— .....

Daha yüksek sesle sordum:

— Sana söylüyorum, elindeki kitap ne?

— .....

Gene ses yok. Onu herşeyden uzaklaştıran bu kitap ne olabilirdi? Sokuldum, yanına gittiğimden habersiz, hâlâ hiçbir şey işitmiyor ve görmüyordu. Daha yanaştım, şöyle goz ucu ile baktım, ne göreyim arkadaşınız Nat Pinkerton okumuyor mu?

— Bu ne, dedim. Hani arkadaşlarınıza şaka yaparsınız, birden ürkütürsünüz ya, onun gibi oldu Hafifçe yerinden fırladı ve bana gözleroini kırpmadan bakmağa başladı.

— Ah! Çok korktum! dedi.

— Tabii, Nat Pinkerton okursan korkarsın, kaatillerin, hırsızların içinde imişsin gibi olursun. Peki bunları ne maksatla okuyorsun?

Düşündü, hafifçe gülerek:

— Heyecanlı, dedi. Bir başladım mı dayanamıyorum, bitirmeğe çalışıyorum.

Onunla bir tartışma yapmağa karar verdim. Bu gibi şeylerle zamanını kaybeden, parasına yazık olan bu arkadaşınızla iddialaşacaktım.

— Şu kitabı bana ver, içinden en çok hoşlandığın bir vakayı göster, ben de okuyayım. Bu heyecanlı maceranın ne kadar mânasız olduğunu sana ispat edeceğim.

Kitabın sahifalarını evirdi, çevirdi ve bir yerine parmağını koydu.

— Fakat, dedim. Bunların uydurma, kaydırma olduğunu sana kabul ettirirsem dediğimi yapacak mısın?

— Ben bunları boş zamanlarımda okuyorum.

— Ne olursa olsun, Okuyabileceğin faydalı kitaplar, meraklı dergiler var.

Nihayet anlaştık. Eğer şu uydurma maceralı kitabın aksaklıklarını ona inandırırsam, bu arkadaşınız eline bir daha böyle şeyler almayacaktı. Şimdi, güya bu dedektif romanını, size de özet olarak anlatacağım. Sizler hakem olun. Ben mi, yoksa arkadaşınız mı düşüncelerimi daha iyi savunacak ve kazanacak. Yalnız şunu söyliyeyim, anlattıklarımın saçma-sapan yerlerine gelince durup düşüncelerimi açıklayacağım. Evvelâ başlıktan başlayalım: Şatodaki Hayalet. Durun bakalım. Şimdi şatolarda oturan insanlar kalmadı, buraları müze oldu. Cin, peri, hayalet gibi şeylere inananlar da yok. Ne ise...

ŞATODAKİ HAYALET

Birgün Nat Pinkerton'u biri yaşlı, öteki genç iki kişi ziyaret ediyorlar. Yalısı:

— Ben şehrin gürültüsünden bıkmıştım. Bir kenara çekilip sessiz bir hayat geçirmek istiyordum. Çok güzel bahçesi olan bir şato satın aldım. Karımla beraber oraya yerleştim. Aradan zaman geçti. Birgün hizmetçiler arasında, şatonun yeraltı kısmında cinler, periler, hortlaklar olduğu söylentileri dolaşmağa başladı. Bunları duyunca güldüm. Aşağılara indim, yolları, köşeleri dolaştım. Tabii birşey yoktu. Şatoda olmadığım bir gün karım da, hizmetçilere böyle şeylerin yalan olduğuna inandırmak için, aşağılara inmiş. Karanlık yerden geçerken hizmetçiler karımın bir çığlık atarak düştüğünü, bir az ilerde siyahlar giyinmiş bir hayaletin kaçtığını görmüşler. Bazıları kaçmış, iki kişi onu yukarı çıkarmışlar.

Polis romanları hemen bitmez biz de öyle yapalım.

(Devamı gelecek sayıda)

Nat Pinkerton ve şatodaki hayalet

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

İslâm dininin meydana çıktığı yarımadaya ..... denir.
Hazreti Muhammed, Mekke'de ..... yılında doğdu.
632 — 570 — 622

Hazreti Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göç etmesine ..... denir.
Milât — Hicret — Hücum

Hazreti Muhammed'in babası ....., annesi ..... dir.
Hicret ..... yılında oldu

Hazreti Muhammed'in ölümünden sonra yerine geçenlere ..... denir.
Hakan — Halife — İmparator

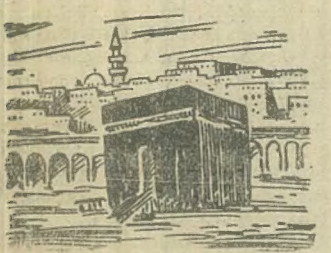

Bu resim müslümanların kutsal şehri olan ..... dir.

Dört Halifenin ilki ....., sonuncusu ..... dir.
Hz. Osman, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Ali

Dört halife devrinden sonra ..... Devleti kuruldu.
Abbasi, Emevi, Endülüs

Emevilerin başşehri ..... idi
Abbasilerin merkezi ..... dı.
Abbasilerin en ünlü hükümdarı ..... dir.
Emevi Devleti ..... yılında,
Abbasi Devleti ..... yılında yıkıldı.
632 — 570 — 1258

Türkiye'de en çok çıkan madenler hangileridir? × koyunuz :
Kömür, bakır, krom, zımpara, kurşun, altın, tuz, cıva.

Çevrenizde hangi fabrikalar vardır? × koyunuz:

Kumaş, şeker, basma, kâğıt, kereste, demir, süt, sigara, şişe, cam, şarap, bez, ipekli kumaş.

Boş yerlere doğru olan kelimeleri koyunuz:

Elektrik akımı meydana getiren kaynağa ..... denir.

Pilin iki ucunun zili çaldıracak veya lâmbayı yakacak şekilde birleştirilmesine ..... denir.

İki veya daha ziyade pilin bağlanmasından meydana gelen topluluğa ..... denir.
Devre yapıldığı zaman, elektriğin tellerden geçmesine ..... denir.

Devre — pil — batarya — elektrik akımı

..... **pil** ..... **pil** .....

Sosyal işler yapan ve hükûmete yardım eden kurum, cemiyet isimlerini cümlelerde yerlerine koyunuz:

1 — Türk gençliğini havacılığa alıştıran ve yurdun havadan savunması için devlete yardım eden müesseseye ..... denir.

2 — Fakir ve kimsesiz çocuklara bakan ve yetiştiren, yardıma muhtaç olan çocuklara koşan ..... kurumudur.

3 — ..... savaşta yaralananlara, deprem, yangın, sel gibi felâketlere uğrayanlara yardım eder.

4 — ..... içki ve içki içenlerle savaşır, alışmamış olanlara içkinin zararlarını anlatır.

5 — Darda kalmış olanların yardımına koşan, gençleri okutan, yetiştiren ve iş bulan cemiyet ..... dir.

Türkiye'nin aldıkları ve sattıkları karışık olarak yazılmıştır. Aldıklarına A, sattıklarına S koyunuz:

Tütün, pamuk, kumaş, fındık, makine, demir, çelik, ziraat âletleri, krom, benzin, ilâç, deri, incir, kahve, tiftik, kâğıt, balık, zeytinyağı.

Ormanlarımız hangi bölgededir?
Karadeniz Bölgesi — Ege Bölgesi — Akdeniz Bölgesi — İç Anadolu Bölgesi

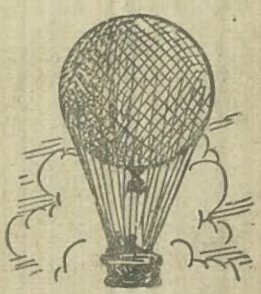

Balonların içine ..... gazı doldurulur.
Oksijen, hidrojen, amonyak
2H+O= .....
Formüldeki boş yeri doldurun

Evlerinde üst katlarına su çıkarmak için ..... faydalanılır.

Burla Hatun

Dede Korkut'tan

— 11 —

YAZAN: ENVER BEHNAN ŞAPOLYO

SALUR HAN geceyi kara Çobanın kulübesinde geçirdi. Uykusundan pek geç uyandı, fakat hâlâ içindeki acı gitmemişti. Odasından çıkıp, Kara Çobanın yanına geldi. Bir müddet Salur Han ve Çoban hiç konuşmadan durdular. Salur Han içini çektikten sonra Kara Çobana dedi ki:

— Ey Çoban şimdi ne yapacağız?

— Han'ım atını, kalkanını, kara pulat öz kılıcını, oklarını, yayını bana ver düşmana ben varayım. Yeniden, doğayım, öldüreyim. Yeminle alnımın kanını sileyim. Ölürsem, senin uğruna ben öleyim. Tanrı izin verirse aileni ben kurtarayım Salur Han:

— Kuvvetli bir düşmana karşı sen ne yapabilirsin ki?

— Tanrının iznile ben bu düşmanlarla başa çıkabilirim?

— Büyük kuvvetlerle uğraşmak kolay iş değildir, dedi.

Salur Han yola çıkmak için hazırlandı. Kendi kendine «Eğer bu çobanı da yanıma alırsam Oğuz Beyleri, Salur yalnız başına cenge gitmekten korkmuş» derler» dedi. Kara çobanı beraber götürmemeğe karar verdi. Halbuki Kara Çoban ona çok sadık ve hem de onun işine çok yarayacak bir yiğitti. Salur Han:

— Allahaısmarladık Kara Çoban, ben gidiyorum! deyince Çoban:

— Han'ım ben seni yalnız bırakmam, ben de seninle geleceğim!

Salur:

— Hayır olmaz, sen kal ! dedi ise de Çoban ısrar etti. Bunun üzerine Salur Han Çoban'ı kıskıvrak bir ağaca bağladı. Ondan sonra atına atlayıp yola düzüldü. Giderken çobana:

— Ben gözden kaybolunca ilperi çöz, yoksa seni kurtlar yer, diyerek ondan uzaklaştı.

Fakat çok kuvvetli bir vücuda sahip olan Kara Çoban bir asıldı, koca ağacı kökünden sökerek arkasına aldı. Bu şekilde Salur Han'ın ardına düştü. Biraz sonra Salur Han arkasına baktı, ne görsün! Kara Çoban sırtına ağacı yüklenmiş geliyor. Salur Han:

— Ey koca yiğit Çoban, bu ağacı nereye götürüyorsun?

Çoban gülümsüyerek:

— Han'ım sen düşmanı basınca, akşama doğru karnın acıkır, ben o zaman sana bu ağaçla yemek pişireceğim, deyince Han gülmeye başladı. Bu vefakâr insanın, bu samimî sözünden hoşlandı, atından inerek onun alnından öptü .

Salur Han ona:

— Gök Tanrı bana yardım eder, şayet ailemi kurtarırsam seni sarayımın Mirahoru yapacağım, diyerek ikisi yola düzüldüler.

☆

Mogor Hükümdarı Şoklu ise memleketinde bu zafer dolayısiyle şenlik yapıyordu. Bütün adamlarına mükellef bir ziyafet hazırladı. Onlara:

— Gidin, Salur Han'ın eşi boyu uzun Burla Hatunu getirin, soframızda bize şarap dağıtsın, diye emretti.

Mogol Hükümdarının bir adamı kırk ince belli kızın bulunduğu odaya gelerek:

— Beyimiz boyu uzun Burla Hatunu istiyor, hanginiz iseniz gelin, dedi. Burla Hatun bundan şüphelendi. Ve yavaşça kızların kulağına şunu fısıldadı:

— Hepiniz benim, diye bağırın.

Kızların hepsi bir ağızdan:

— Benim! diye bağırdılar. Mogol askeri aynı kelimeyi tekrar eden kızların yüzüne baktı. Burla Hatun hangisidir bilemedi. Tekrar:

— Burla Hatun hanginiz?

Kızlar yine:

— Benim, benim! diye bağırıştılar. Baktı ki, bunlarla başa çıkamıyacak, hiddetlenerek geri dönüp Hükümdarlarının karşısına çıktı; ona:

— Kızlara Burla Hatun han-

— Gidin, Salur Han'ın eşi, Boyu Uzun Burla Hatunu getirin! Soframızda bize şaraf dağıtsın!

giniz? diye sordum. Fakat hepsi bir ağızdan «Benim, benim!» diye bağrıştılar. Hangisi Han eşidir bir türlü anlayamadım.

Şoklu kızdı:

— Demek kendini benden gizliyor. Ben şimdi ona kim olduğumu anlatırım.

Asker:

— Emir sizindir, ne arzu ediyorsanız onu yapalım. Küstahlıklarının cezasını görsünler.

Şoklu:

— Yarın oğlu Uruz'u odasından çıkarın, cellâdıma teslim edin. Onu kessin etinden kavurma yapsın. Bu kavurmayı kırk kızın önüne koyunuz, hangisi bu eti yemezse o Han'ın eşidir, diye emir verdi. Hain Mogol Hükümdarının bu vahşî kararından dolayı kızlara acıyan hamiyetli bir asker gizlice Burla Hatun'un yanına geldi. Bu adam Burla Hatuna dedi ki:

— Beyimiz sana içki sofrasında şarap dağıttırmak istiyor, fakat sen kendini gizlediğin için oğlunu kestirip sana etinden kavurma yedirecek, dikkatli ol.

Bundan sonra bu adam odadan çıkıp gitti. O günün gecesi Burla Hatun yine bu adamın vasıtasiyle oğlunun hapsedildiği odaya gitti. Oğluna:

— Oğlum Uruz. Seni kesip etinden kavurma yaparak bana getirecekler, eğer ben bu eti yemezsem Han'ın eşi olduğumu anlayacaklar, sonra bana içki sofrasında sakilik ettirecekler. Tabiî bundan sonra da beni Mogol Hükümdarına eş yapacaklar. Oğlum Uruz, senin etinden mi yiyeyim, yoksa düşmanın mı olayım?

Annesinden bu acı sözlerini dinliyen Uruz ağlaya ağlaya:

— Ağzın kurusun ana, dilin çürüsün ana. Ana hakkı Tanrı hakkı olmasaydı seni ayaklarım altına alır, ak yüzünü kara yere sürterdim. Ağzınla burnundan kanlar fışkırtırdım. Can tadı ne imiş sana gösterirdim. Bu nasıl teklif? Sakın ha canım anam. Benim için ağlama, bırak beni düşmanlar bir koyun gibi boğazlasınlar, etimden kavurma yapsınlar, kırk kızın önüne koysunlar, onlar bir yerse, sen iki ye. Düşmanlar seni bilmesinler, taki düşman hükümdarının olma. Soyumun şerefi herşeyden üstündür. Canın ne kıymeti olur., deyince anası oğlunun boynuna sarıldı, ağlaştılar, fakat boyu uzun Burla Hatun oğlunun önüne düşerek bayıldı.

GELECEK SAYIDA:
KARA BUDAK

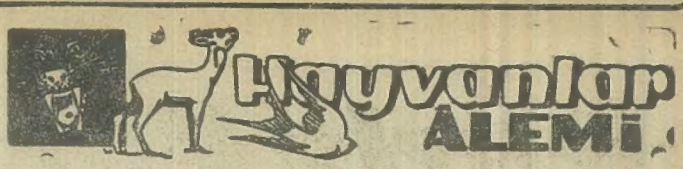

Jilet Gagalı Tavuk

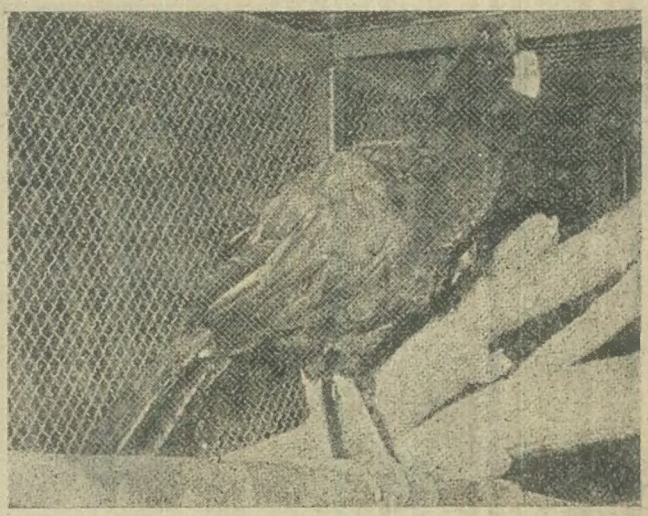

Bu hayvan insanlara en yakın olanıdır. Büyük, siyah bir tavuk büyüklüğünde olup, eti yenebilir. Parlak kırmızı gagası birden öne doğru uzanır ve ona kendi ismini verir. Kolayca terbiye edilirler. Kedi, köpek gibi evde beslenenlerine bile rastlamak mümkündür. Neşeli, canlı hayvanlardır. Islığa benzeyen müzikal, tatlı bir sesi vardır. İnsanlara olan yakınlıkları hayret edilecek bir derecededir.

İnsanlardan her an alâka bekler. Arzu ettikleri sevgiyi göremeyenlerin öldükleri, derin bir teessüre kapıldıkları tetkik edilmiştir.

HAYVANLARA DAİR SUALLER ve CEVAPLAR

Vals yapan fare sahiden danseder mi?

Bütün «vals yapan fareler» dansetmezler. Döne döne yürümesinin sebebi iç kulaklarında bir bozukluk sebeyile dengesini buulamamasıdır.

Dünyada hâlâ Dinosor var mı?

Hayır. 75 milyon yıldanberi dinosor nesli tükenmiştir. Buna karşı kaplumbağa, timsah gibi donosorlar devrinde yaşamış birçok hayvanlar hâlâ yaşamaktadır.

Peygamber devesi böceğine bu ad neden verilmiştir?

Bu böceklerin ön ayakları, avlarını kolayca kapabilmeleri için dua eder gibi bir durumdadır da ondan.

Hiç hayvanlarla beslenen bitki var mıdır?

Evet. Birçok bitkiler hayvanlarla beslenir. Bir Venüs Sinekkapan bitkisi vardır ki, öz suyu ile böcekleri kendine çeker. Böcek bu tatlı suyu içerken de kapanarak onu yavaş yavaş hazmeder.

Kuzgun ağaç yer mi?

Kuzgun kavak, toz ve söğüt ağaçlarını dişlerile kemirerek devirir, kavuklarını yer. Bu kabuklar kuzgunun muhtaç olduğu bütün gıdayı ona verir.

GÜZEL BİR HİKAYE

BÜLBÜL

— Nen var amcabey? Sanki canın sıkılmış!

— Eh!...

— Yok canım, birşey mi oldu?

— Münasebetsiz birşey oldu. Nasıl söylesem bilemiyorum. Bilirsin benim bahçenin arka kısmından değirmenin suyu geçer. İşim olmadığı zaman olta ile balık tutmaya çalışırım. Merdivenin solunda (yıkanmaya inmek için bir merdiven yapmıştım) derince bir yer vardır, akşamları oraya ekmek veya bir avuç kaynatılmış buğday atarım. Balıklara yem... Bazan su çokça olunca, şimdiki gibi baharda, balık gelir ve tutulur. Öyle büyük şeyler değil, fakat ne de olsa: sazan, mazan... Çoğu zaman büyükçelerinden de tuttum. Şöyle ekmek bıçağı kadar. Sen balıkçı değilsin; ömründe olta sallamadın... Yazık! Benim orası çok güzeldir. Kesif ve serin bir gölge ve salkımsöğütlerin arasından şırıl şırıl akan o su... Bir kere gel de gör... Toplanır, baston olan son sistem oltalarım var şimdi. Fakat burada kullanmıyorum, fazla uzun geliyorlar. Bir fındık dalı alıyorum, ip bağlayıp bir kurşun bir de çengel, tamam. İşim bitti mi ipi çubuğa dolarım ve olduğu gibi sazlığın arasına sokarım. Sazlıklara ve suyun kenarındaki söğütlere gece bülbüller gelir öter... Çok defa sessiz balık tuttuğum zamanlar zavallılar ta yanıma kadar gelirler, hani el ile tutulacak kadar yaklaşırlar, sanki kör gibi: Karınca yumurtalarının ve solucanların peşinden koşarlar... Bu gün ne? Çarşamba. Geçen akşam, salı idi, bizim komşu yüzbaşı karısı ile bize eğldiler, balkonda oturduk, bülbülleri dinledik. Biri ötmüyordu, onu, onbeşi, bütün vadi çınlıyordu. Ay da gündüz gibi aydınlıktı. Hele leylâkların kokusu... Nefis bir gece geçirdik... Ona sor... Bilhassa bir taneşi tam benim bahçede söğütlerden birinde öyle ötüyordu... Aman Yarabbim... Her başlayışında yeni bir şey uyduruyordu. Hattâ yüzbaşının karısı bir kalem almış çıkardığı sesleri sözlerle yazıyordu. Bazan, sesi iniyor, çıkıyor, ve bir ahenü halinde ötüşünü bitirdiği zaman insanın bir opera şarkıcısı gibi alkışlaması geliyordu. Öbür kıyılardan daha başkaları yüzlercesi ona cevap veriyordu. Güzel bir akşam geçirdik, hiç bir zaman unutamıyacağım.

Dün akşam yine geldiler, fakat söğütte bülbül ötmüyordu. Uzakta vadide derenin öte tarafında işitiliyordu. Fakat burada yoktu. Eşini bulmuştur ve peşinden vadiye gitmiştir diye aklımızdan geçiriyorduk ve ötüşünden onu tanımaya çalışıyorduk. Fakat ya çok uzaktı, sesini ayıramıyorduk, ya da hepsi ayni şekilde ötüyordu, fakat muhakkak ki bir ses eksikti; onu hiç birimiz duymuyordu. Ve bak, neden duymuyordu! Bu sabah işim yoktu, suyun kenarına indim. Bir gün önce oltamı sazlıkta bırakmıştım. Aradım, yok. Birisi çaldı oltamı dedim. İyice bakınca ne göreyim, biraz ötede yerde. Eğildim kaldırayıp diye, ip çubuktan kopmuş ve saza dolanmış. İpi takip ettim, ne göreyim? Şu an bile kalbim parçalanıyor... Solucanı oltamın çengelinde bırakmışım, meğer zavallı bülbül yem peşinde koşarken çengeli yutmuş! Zavallı! Kimbilir ne kadar çırpındı, ne eziyet çekti! Şimdi kanatları açılmış ölü yatıyordu. İki sevimli kara mercan gibi gözlerinde karıncalar geziyordu. Allah kahretsin! İnsan aklını çelen, imanını yerinden oynatan öyle mânasız şeyler oluyor ki. Ölümü düşün: O harikulâde sesleri çıkaran kursağın içinde bir çengel! Düşün bir kere, ben o masum kuşu, bizi sesi ile mesteden zavallıyı, nasıl mükâfatlandırmıştım. Düşündüğüm zaman delireceğim geliyor! Ah! Karıncaların üşüştükleri o kara gözler!...

Romence'den çeviren :
ENVER ESENKOVA

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

RİKER DR. POLARİS'İ ÖLÜMLE TEHDİT EDEREK YILDIRIM KAPTAN'IN ELİNDEN KURTULMAĞA ÇALIŞIYORDU..

RİKER'İN YAKALANIŞI

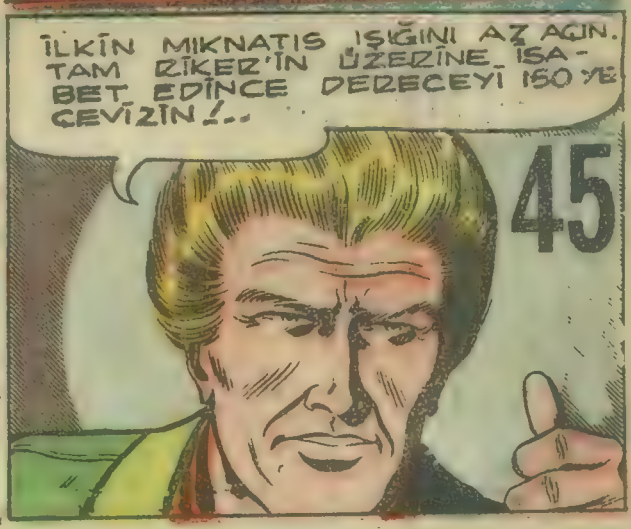

RİKER IŞIĞIN KENDİSİNE YAKLAŞTIĞINDAN HABERSİZDİ...

ŞEF! IŞIK TAMAMEN RİKER'İN ÜZERİNDE!..

ŞİMDİ NE YAPACAĞIZ ŞEF!..
DERHAL DERECEYİ 150 ÜZERİNE GETİRİN. YALNIZ DİKKAT EDİN. IŞIK BAŞKA YERE KAYMASİN!..

TAMAM ŞEF! ŞALTERE BASAYIM MI?

TOPLANTI SALONUNDA
YAKLAŞMA! ATEŞ EDERİM

AYYy!..

İMDAT! YILDIRIM KAPTAN! TAVANA ÇARPIP PARÇALANACAĞIM.
O NE! NE OLUYOR!?
SEN ŞU UÇUŞ KEMERİNİ BANA VER ÇABUK!
İMDAT!.. İMDAT!.

YILDIRIM NE OLUR BENİ KURTAR!..

O SIRADA MIKNATIS CEZEYANI BİRDEN KESİLİVERDİ!..

İŞTE! RİKER'İ DİRİ DİRİ YAKALADIK!

ŞEF! SENİN O MIKNATIS IŞIĞIN OLMASAYDI DR. POLARİS'İ KURTARAMA-YACAKTIK!..
SON

KAÇIRILAN ÇOCUK

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BAŞLANGIÇ :

ESKİ DEVİRLERDE GEMİLERE TAYFA BULMAK ZOR OLDUĞU İÇİN BAZI HAYDUTLAR MEYHANELERDEKİ SARHOŞLARI VEYA GENÇ ÇOCUKLARI DÖVEREK, KORKUTARAK ZORLA GEMİLERE SOKUP TAYFA YAPARLARDI...

BU ROMAN O DEVİRLERDE GEÇMİŞ BİR MACERANIN HİKÂYESİDİR.....

BA[illegible]IN ÖLÜMÜNDEN SONRA K[illegible]Z KALAN TOM BALFOR, HA[illegible] KAZANMAK İÇİN SEYA-NA[illegible]KMAĞA KARAR VERDİ...

KÖYDEN AYRILACAĞI SIRADA KÖYÜN AĞASI KOŞAR[illegible] YA-NINA GELDİ...

BU MEKTUBU BABAN BIRAKMIŞTI.. ÖLÜNCE SANA VERİLSİN DİYE..

TEŞEKKÜR EDERİM

Bay Ebenezer Balfor'a.. Hayaletler evinde.. Bu mektubu getiren oğlumdur..

"HAYALETLER EVİ" NE DEMEK ACABA?

BAY EBENEZER AMCANDIR. HAYALETLER EVİ DE ONUN OTURDUĞU KÖŞKÜN ADI OLMALI...

SİZ BENİM YERİMDE OLSANIZ ORAYA GİDERMİYDİNİZ?

TABİİ GİDERDİM OĞLUM.. İNSAN AMCASINA GİTMEZ Mİ?.

İKİ GÜN SONRA..
3
GÜNAYDIN AĞAM! "HAYALETLER EVİ„ NEREDE, BİLİYOR MUSUNUZ ?..
EĞER AKLIN VARSA OĞLUM ORAYA HİÇ UĞRAMA...
TOM BAŞKA BİR ADAMA DA RAST LADI..
BAY EBENEZER BALFOR'U TANIYOR MUSUNUZ ?
İSMİNİ DUYDUM.. ALLAH BENİ ONUNLA KARŞILAŞTIRMASIN.
AKŞAMA DOĞRU....
İŞTE HAYALETLER EVİ. ŞURASI! O EVİN HER TARAFINDA LÂNET VARDIR.. ORAYA AYAK BASAN HERKES FELÂKETE UĞRAR!
SEN DE ORAYA GİDİYORSAN VAZGEÇ DELİKANLI !..

TOM HAYALETLER EVİNİN KAPISINI DAKİKALARCA ÇALDI.....
BİRDEN BİR PENCERE AÇILDI VE ELİ TÜFEKLİ BİR ADAM GÖRÜNDÜ...
BAY EBENEZER BALFOR'A BİR MEKTUP GETİRDİM. KENDİSİ BURADA MI?...
BURADA!.. BIRAK MEKTUBU DA DEFOL!
SIRAKAMAM.. KENDİ ELİMLE VERECEĞİM....
SEN KİMSİN?
ADIM TOM BALFOR'DUR.
DEMEK KARDEŞİMİN OĞLUSUN HA? BABAN ÖLDÜ ÖYLE Mİ?
İÇERİ GİR. AMA HİÇBİR ŞEYE ELİNİ SÜRME!
GELECEK SAYIDA:
HAYALETLER EVİNDE NE VAR?

MUSİKİ BİLGİLERİ

Brahms kimdir?

Tanınmış Alman kompozitörlerindendir. 1833-1897 yılları arasında yaşamıştır. Kontrbas çalan bir sanatkârın oğludur. Çok güzel eserleri arasında bilhassa senfonileri, konsertoları ve oda musikisine ayrılmış olanlar en başta gelenlerdir. Beğenilen küçük eserleri arasında Macar dansları her yerde pek meşhurdur. Çok güzel (lied) şarkılar da bestelemiştir. Ondokuzuncu yüzyıl Alman bestecilerinin ince, şair ruhlu sanatçılarından sayılır.

Oda musikisi nedir?

Batı müziği konserleri biri senfonik, yani orkestra ile, diğeri, bir, iki, üç, yahut sekiz, on kişilik gruplar halinde şarkı veya çalgılarla yapılır şekilde olur ki, buna ozaman oda müziği denir.

Oda müziği hareketleri arasında üç kişi ile yapılan (trio) yahut dört kişilik (kuvartet) yahut solo şeklindekiler en fazla yapılanlardır. Bu suretle oda müziği konserleri orkestra konserlerinden ayrı bir hususiyet taşır.

Ses dersine hangi yaşta başlamalıdır?

Keman, piyano, viyolonsel gibi çalgılara hangi yaşlarda başlamanın daha uygun olacağını geçen yazılarımızda bildirmiştik. Bu sefer de ses (şan) dersi almak için hangi yaşların daha uygun olduğunu belirtelim.

Ses dersine umumiyetle çocukluktan çıkıp gençlik devresinin başladığı onaltı, onyedi yaşlarında başlanır. O zamana kadar soluk kuvvetlenmiş, ses daha teşekkül etmiş durumdadır. Tamamı ile nefese dayanan bir çalışma olduğu için konservatuarlarda da ses sınıflarına girecek öğrencilerin bu yaşlarda olmasına dikkat edilir.

Nuri Sami KORAL

TARİH YAPRAKLARI

İkinci İnönü Savaşı

Anadolu'daki Türk ordusunun teşkilâtlanmasına meydan vermemek, Ankara'ya yürüyerek Büyük Millet Meclisi Hükümetini dağıtmak için Yunanlılar 23 Mart 1921'de taarruza geçtiler. Üstün kuvvetlerle yapılan bu saldırı 1 Nisan 1921 günü onların yenilmesiyle sonuç buldu. Türk cesaret ve imanına karşı boyun eğdiler.

Ahmet Vefik Paşanın ölümü

Molyer'den dilimize tiyatro eserleri tercüme etmek ve memleketimizde tiyatronun kurulmasına yol açan ve Bursa'da da bir tiyatro tesis eden aydın Türk bilgini ve devlet aradı Ahmet Vefik Paşa 1 Nisan 1891'de vefat etmişti.

Karabük fabrikası

3 Nisan 1937'de demir ve çelik sanayiinde memleketimize büyük faydalar sağlıyan Karabük Demir ve Çelik Fabrikasının temeli atılmıştı.

Gazi Osman Paşa'nın ölümü

Tarihimize Pilevne müdafaası ile şanlı bir sayfa kazandırmış olan büyük asker Gazi Osman Paşa, 4 Nisan 1900 tarihinde İstanbul'da vefat etmişti. Nur içinde yatsın.

Dumlupınar'ın batışı

4 Nisan 1943'te Çanakkale'nin Nara burnu açıklarında Nabolant Dumlupınar denizaltı gemimiz çarpışarak içindeki 91 denizcimizle batmıştı.

ATALAR SÖZÜ

Ata dost gibi bakmalı, düşman gibi binmeli

BU ATALAR-SÖZÜ'nün diğer bir şekli de Söyledir: «Atını dost gibi sakla, düşman gibi bin.» Her ikisi aynı anlamdadır. Ata, bakım yönünden dost gibi davranmalı, şefkatle muamele etmelidir. Fakat sıra biniciliğe gelince iş değişir. Binici atın keyfine göre gidemez.

Cemiyet hayatında da bu böyle değil midir? Vazife dışı, zamanı başka vazife, iş zamanı ise durum başkadır. Hele askerlik gibi bir disiplin ve sert vazife işinde...

Ay Alioğlu

Benim Babam

HİSSİ ve ÖĞRETİCİ ROMAN

YAZAN: KEMALETTİN TUGCU

— 8 —

Birşey söyliyemedim. Selâmlığın bahçesindeki kameriyenin altına girdim. Orada hasır koltuklardan birisine kuruldum. Ağlamağa başladım. Sedat Beyin beni kovması aklıma bile gelmiyordu.

Ben babamı düşünüyordum. Zavallı bir insan olan babamı. Bir yandan gözyaşlarım akıyor, bir yandan kafam işliyordu.

— Annem onu belki sakat bir insan olduğu için terketmişti. Zavallının gururu kimbilir nasıl kırılmıştı. Karısından bu vefasızlığı gördükten sonra kimbilir ne kadar azap çekmiş, herkese karşı nasıl utanmış ve içi kan ağlamıştı?

Sonra ben, ben de onun sakat bir adam olduğunu belirtmiştim. Bu ona okadar fena tesir etmişti ki, karanlık bir odaya kaçmış ve orada yere yuvarlanmıştı.

Tam beni yalıya aldırdığı, belki de biraz neşelendiği o gün, benimle konuşmak, benimle iftihar etmek, bütün sevgisini bana vermek istediği anda ben onu kırmıştım.

Sık sık başımı kaldırıyor, yalıdan tarafa bakıyordum. Orada gelen müzik sesi birden kesilmişti. Çocukların gürültüsü de duyulmuyordu. İçimde korkunç bir azap vardı. Gitmek, babamı sormak istiyordum. Buna cesaretim yoktu.

Tekrar ağlamağa başladım. Hava kararmıştı artık. Menekşe güllerinin arasından, yalıda ve selâmlıkta elektriklerin yandığını gördüm. Ne yapacağımı, nereye gideceğimi düşünürken kameriyeye birisi geldi. Karanlıkta beni güçlükle seçti:

— Orhan...

Bu doktorun sesiydi. Ümitle ayağa kalktım. Ona doğru yürüdüm:

— Babam nasıl? diye sordum.

Sesim ne kadar titriyordu! Doktor bana cevap vereceğine:

— Arkamdan gel, dedi.

O, yarı karanlık bahçede, havuzun yanından geçerken, arkasından gittim. Yalının büyük kapısının önünde fariarı yanmış bir otomobil vardı. Kapısı açıkduruyordu. Doktor kolumdan yakaladı. «Bin» dedi.

Bindim. Kapıyı şiddetle çarptı. Ayni zamanda otomobil hareket etti. Yanımda oturan biri vardı. Üzüntü ile sigara içen bu adam avukattı.

Yalının büyük kapısından çıktık. Artık gece olmuştu. Tenha yollarda şoför arabayı hızla sürüyordu.

Avukat birdenbire bana:

— Yaptığını beyendin mi? dedi.

Onun da sesinde bir hiddet, bir sertlik vardı. Cevap veremedim. Biraz sonra tekrar söylendi:

— Sende hiç kafa yok mu?

Yine cevap vermedim. Ögüne kadar bana daima siz diye muamele eden bu adam da birden kabalaşmıştı.

Artık ona bakamıyordum. Başımı ben de öbür tarafa çevirmiştim. Hiçbir şey düşünemiyor, fakat yavaş yavaş ağlıyordum. Bu yaşlar çok sürdü. Nihayet gidilecek yere gitmiştik. Avukatın oturduğu apartımanı tanıdım. Yukarıya çıktık.

Karısı bizi hayretle karşıladı. Benim gözlerimi kıpkırmızı gördü. Kocası sertçe:

— Şuna odasını göster, dedi. Bu gece burada kalacak. Yarın götüreceğim.

Acaba beni nereye götürecekti?

Kadının arkasından bir gece kaldığım odaya gittim. Beni bıraktı, döndü. Kapıların arkasından sızan konuşmadan pek birşey anlamıyordum. Fakat avukat çok öfkelenmişti. Birşeyler anlatıyordu.

Neden sonra kadın tekrar

İstanbul'a doğru yürüyordum.

odaya geldi. Elektriği yaktı:

— Neye karanlıkta oturuyorsunuz? dedi.

Ağzımı açtım, cevap vermek istedim ama sesim çıkmadı. Yüzüme baktı:

— Yemeğe geliniz Orhan Bey, dedi.

— Teşekkür ederim, dedim. İstemiyorum.

— Biraz yüzünüzü yıkayınız. Bir hatadır olmuş. Talihsizlik. Haydi geliniz, siz çocuk sayılırsınız.

— Gelemiyeceğim, dedim.

Çıktı, biraz sonra avukat içeriye girdi. Kapının eşiğinde durmuş hiddetle bana bakıyordu. Haykırarak:

— Senin nazını çekemeğimi mi sanıyorsun? dedi. Canın isterse.

Çıkıp gitmeden evvel de:

— Ama kabahat sende değil, dedi. Senin gibi terbiye görmemiş, konuşmasını bilmeyen, mahalle karısının yetiştirdiği bir serseriyi yalıya alanlarda. Kapıyı çekti, gitti.

Bütün geceyi oturduğum köşede geçirdim. Yatmadım. Sabahleyin avukatın karısı odaya girdi. Kapıda durarak uzun uzun bana baktı. Sonra yanıma geldi. Titrek bir sesle:

— Bir iştir olmuş, dedi. Siz de çok müteessirsiniz. Haydi yüzünüzü yıkayınız. Geliniz benimle. Biraz sonra halanızın evine gideceksiniz.

Beni zorladı. Avukat yoktu. Bana bir bardak çayı içirdi. Gelip beni aldıkları saate kadar ağzımı açmadım. Saat ona doğru şoför gelmişti. Kapıdan çıkarken:

— Sizi rahatsız ettim, dedim. Allahaısmarladık.

— Güle güle, dedi.

Gelen bir taksi idi. Bindim. Tanımadığım yollardan yine bahçe içinde iki katlı bir binaya gittik.

Kapıda Lâmia'yı gördüm. Beni işaretle çağırdı. Onunla yalıda birkaç defa tenis oynamıştım. Amcalarımın çocuklarından büyüktü. Ailede çocuk olarak en büyüğü oydu.

Beni bir odaya götürdü:

— Burada kalacaksınız, dedi. Buradan mektebe gideceksiniz. Sedat Bey böyle tembih etti. Belki ileride sizin için başka bir karar verirler.

Daha okulların açılmasına bir hafta vardı. Ben suçlu gibi odanın bir köşesine çekilmiştim. Yalıdan sürülüp çıkartılmış olduğumu anlıyordum. Beni orada istemiyorlardı. Belki babam beni hemen uzaklaştırmalarını söylemişti.

Oğleye doğru o soğuk bakışlı, uzun boylu kadın, halam içeriye girdi. Pek sinirli görünüyor, daha konuşmadan elleri, dudakları titriyor, bana dik dik bakıyordu. Kendisiyle ilk defa karşı karşıya geldiğim bu kadın dişlerini sıkarak:

— Anan olacak karı sana böyle mi terbiye verdi? dedi. Bir sene oldu yalıya geleli... Hiç de insanlık öğrenemedin mi?

Hep susuyordum. Bana ne söyleseler, ne yapsalar susacaktım. Halam saatlerce hep kırıcı, hep acı sözler söyledi. Nihayet dayanamadı. Üstüme geldi:

(Halli karşı sayfada)

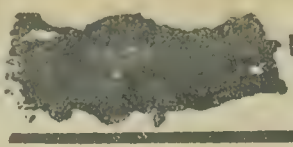

HER HAFTA BİR İLİMİZ

TEKİRDAĞ

Tekirdağ'da Atatürk heykeli

Marmara'nın kuzey batısında, İstanbul'a 120 kilometrelik bir yerde şirin bir şehirdir. Marmara denizinin Trakya topraklarına en ziyade sokulduğu sığ bir kıyıda, alçacık sırtlar üzerine kurulmuştur. Bu yüzden, kıyı boyunca İstanbul'la Gelibolu arasında önemli bir durak yeri teşkil eder. Marmara'nın İstanbul'dan sonra en büyük iskelesi Tekildağ'dır.

Halkı genel olarak çiftçilikle geçinir. Tekirdağ'ın üzümü, karpuz ve kavunu, tahılı, içkileri, kuş yemi ürünü meşhurdur. Bunların çoğu büyük bir yiyici şehir olan İstanbul'a gönderilir. Ayrıca hayvancılığı ve balıkçılığı ileridir.

Tekirdağ aynı zamanda Muratlı, Çorlu, Edirne, aşağı Meriç bölgelerini de denize bağlıyan bir iskeledir. Yalnız kıyının her türlü rüzgârlara karşı açık olması yüzünden bu iskelenin her zaman kullanılması mümkün değildir.

Tekirdağ Balkan Harbinde ve Birinci Cihan Savaşında hayli zarar görmüş bir şehrimizdir. Bununla beraber Kurtuluş Savaşından sonra, Cumhuriyet devrinde hayli bakılmış, güzelleşmiş, onarılmıştır. Şehrin nüfusu, 1955 sayımına göre, 251.920, yüzölçümü 6.094 kilometrekaredir. Bu ile bağlı ilçeler unlardır: Çerkesköy, Çorlu, Hayrabolu, Malkara, Muratlı, Saray, Şarköy.

BU KİTAPLARI MUTLAKA OKUMALISINIZ

Aptullah Ziya Kozanoğlu'nun romanları

ATLI HAN
(Altıncı Basılış)
Fiatı 300 Krş.

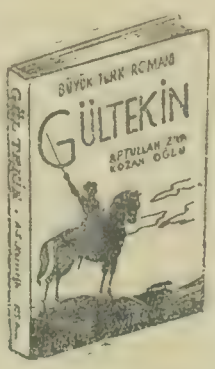

GÜLTEKİN
(Altıncı Basılış)
Fiatı 250 Krş.

Nihal Atsız'ın romanları

BOZKURTLAR DİRİLİYOR
(Dördüncü Basılış)
Fiatı 250 Krş.

BOZKURTLARIN ÖLÜMÜ
(Dördüncü Basılış)
Fiatı 400 Krş.

Oğuz Özdeş'in romanları

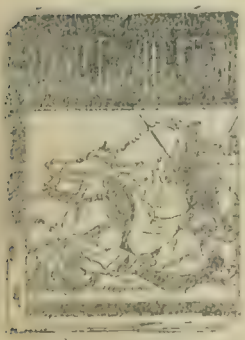

BATTAL GAZİ DESTANI
(Üçüncü Basılış)
Fiatı 300 Krş.

SENCİVANOĞLU
(Yeni Çıktı)
Fiatı 300 Krş

ŞAFAK SÖKERKEN
(Yeni Çıktı)
Fiatı 300 Krş.

VATAN BORCU
(Yeni Çıktı)
Fiatı 400 Krş.

SAVCI BEY
(Beşinci Basılış)
Fiatı 300 Krş.

DAĞLAR DELİSİ
(İkinci Basılış)
Fiatı 400 Krş.

GAYET GÜZEL RESİMLERLE SÜSLENMİŞ OLAN BU SAYFADAKİ ESERLERİ SİPARİŞ ETMEK İÇİN

1 — Almak istediğiniz eserlerin adlarını okunaklı bir şekilde «Türkiye Yayınevi Sipariş Servisi» Ankara Cad. No. 36 - İstanbul adresine bir mektupla yazınız.

2 — Eserler altlarında yazılı fiatlarla adınıza gönderilir. Ayrıca posta parası istenmez.

3 — Siparişlerin bedeli, posta havalesiyle veya Posta Pulu, Damga Pulu halinde taahhütlü mektub içinde gönderilebilir.

4 — Ödemeli muamele yapmadığımız için sipariş bedellerinin behemehal gönderilmesini rica ederiz.

Dünyanın 4 Köşesinden

Devekuşu niçin uçamaz ?

Vücudü ile bacakları, kısa kanatları tarafından kaldırılamıyacak kadar ağır olduğu için. Bu kuş, sürati ve tekme atma kuvveti sayesinde kendini korur

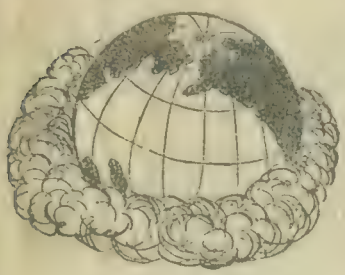

Arzın yuvarlak olduğunu ne kadar zamandır biliyoruz?

Milâttan birkaç yüz yıl önce Yunanlılar tarafından keşfedilen beri. Bugünkü gibi, o zaman da birçok kimseler arzı yassı zannediyor idiyseler de fen adamlarıyla gemiciler arzın yuvarlaklığından şüphe etmemişlerdir.

En büyük ve en yüksek bitkiler hangileridir?

İnsanlarca bilinen en cüsseli bitkiler, Amerika'da California'nın «Dev ağaçları» dır. Bunların gövdelerinin çevresi bazan 9 m. yi bulur. Bununla beraber bu cins, akrabası olan ve 90 m. yükseklere sivrilen «Sequoia» lar kadar boylu değildir. Oregon ve Washington eyaletlerinin çamları daha da boylu, fakat öncekiler kadar cüsseli değildir. Bu devlerden bazıları, 120 m. gibi cidden azametli bir yüksekliğe erişirler. Pasifik Okyanusunda da bunlar kadar uzun olabilen yosun cinsleri vardır.

Yeşil renkte olmayan bitkiler hangileridir?

Bilhassa bakteriler ve mantar ile küfler gibi ufak ve göze çarpmayan birçok bitkiler vardır. Bu bitkiler, gıdaları için yeşil bitkilere muhtaç olmaları bakımından hayvanlara benzerler.

Ahmet Refik

Kimdir?

1880 de İstanbul'a doğarak Harbiye Okulundan subay olarak çıkan Ahmet Refik Altınay, asker okullarında öğretmenlik yaptı. Üniversitede müderris oldu. Gazete ve mecmualarda birçok yazıları çıktı. 6 ciltlik Umumî Tarihi ile birlikte 30 kadar eser bıraktı. Gönül adında bir şiir kitabında bütün şiirlerini toplamıştır. Bu büyük ve değerli tarihçimiz 10 Ekim 1937 de öldü. Tarihi olayları romanlaştırarak daha tatlı okunmasını temin eden Ahmet Refik'tir.

Soğuk bir ilkbahar neden bitkiler için ilkbahardan önce arada sıcak günlerin olmasından elverişlidir ?

Bir teviyedeki soğukta tohumlar ve soğanlar, uyanma zamanı gelinceye kadar kış uykularını uyurlar. Buna mukabil ılık öğle güneşi küçük bitkileri filiz sürmeğe teşvik eder, ayaz gecelerde ise, bunlar donmaktan kurtulamazlar Güneş ışınlarına daha kuvvetle maruz bulunan güney yamaçları bu bakımdan daha tehlikeli durumdadır.

Bir otomobilin en tehlikeli yeri neresidir?

İstatistikler, kaza vukuunda en ziyade hırpalanan şoförün yanındaki kimse olduğuna işaret etmektedir. Aynı istatistiklere göre, iki veya daha fazla kimsenin ölümü ile neticelenen vak'alarda, ölenlerin yüzde 64 sı yolcular olmaktadır. Bu da arkada oturan yolcuların pek de emniyette olmadıklarına delildir.

EĞLENCE BULMACA

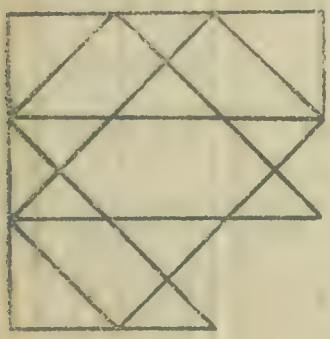

Buradaki üç şekli, pek kalın olmayan bir kartondan kesin ve resimdeki gibi birleştirin. Bakalım nasıl başaracaksınız?

(Halli karşı sayfada)

Bir metre uzunluğunda bir ip alın ve resimde gördüğünüz gibi bir makasın içinden geçirin. Açıkta kalan iki ucunu bir masanın ayağına bağlayın. Şimdi ipi, kesmeden makasın içinden çıkabilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

NASİHAT

Veli ile babası, yolda şiddetli bir yağmura tutulmuşlardı. Veli bir çukura basınca üstü başı çamur içinde kaldı. Buna kızan babası, Veli'ye çıkıştı:

— Hayatta her şeyi vaktinden evvel görmek lâzımdır. Eğer çukuru daha evvelden görseydin, elbisen kirlenmezdi.

— O halde sen neden şemsiyeni almadın baba?

BEŞ DUYGU

Öğretmen Demir'e sordu:

— Beş duygunuzdan en kuvvetli olanı hangisidir?

— Dokunma duygusu!

— Ya öyle mi? Nedenmiş bakalım?

— Bu sabah tecrübe ettim öğretmen! Oturduğum iskemlede bir iğne gözle görülemiyordu. Burnum kokusunu alamıyordu, herhalde dilim de tadını duymayacaktı, sesini de kulağım işitmiyordu ama, bana dokunduğunu acısından anladım.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 45 CİLT: 3

1 NİSAN 1959

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 30
İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:
TURKIYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 75 kuruş. Yıllık abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

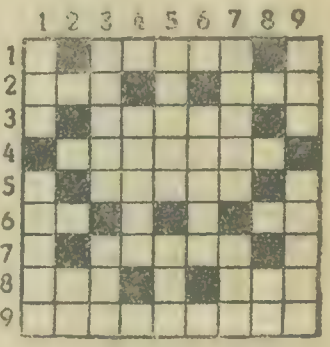

SOLDAN SAĞA:

1 — Dört senede bir yapılan. 2 — Beraber, çocuk doğumuna yardım eden. 3 — Koyun. 4 — Dağınık. 5 — Ameliyat yapılmasını icap ettiren bir hastalık. 6 — Hayret edatı, bir nota. 7 — Duyulmayan ses. 8 — Az karanlık, mesafe. 9 — Küçük

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Yüz lekesi, içi çıkarılmış. 2 — Karadeniz kıyısında bir şehrimiz. 3 — İnci kabuğu. tersi sevgi. 4 — Arı besliyen. 5 — Çamaşır suyuna katılan. memeli hayvanların ilk yiyeceği. 6 — Aşı yapan. 7 — Heves. masallarda adı geçen bir dağ. 8 — Bir nota. 9 — Bir, bitkisiz yer.

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

Beraber GÜLELİM

SINIFTA

Öğretmen Türkçe dersinde bir masal anlatıyordu. En sonunda şu cümleyi söyledi:

—İşte çocuklar. Böylece tufan her tarafı sularla kaplayınca, dünya yüzünde canlı hiçbir şey kalmadı.

— Peki balıklar ne oldu öğretmenim?

HOKKABAZLIK

Hokkabaz:

— Baylar, bana bir gümüş lira veriniz. Gözünüzün önünde kaybederek yeniden bulayım, dedi

Önde oturan bir çocuk atıldı:

— Geçen sene bir on kuruşluk kaybettim. Eğer onu bulursanız size aferin.

İKİ TARAFLI TEMİZLİK

Mağazadan yeni gelen elektrik süpürgelerinden bir tane aldı, paket yaptırdı, kocasına sordu:

— Hiç elektrik süpürbesi almamıştık, nasıl, bari temizliyecek mi dersin?

— Temizlemez olur mu, cüzdanda ne varsa sildi, süpürdü.

OKUL AÇILINCA

Babası Ali'ye:

— İlkokulu bitirdin, dedi, tatilden sonra ortaokula girdiğin zaman...

Ali babasının sözünü kesti:

— Yeni yeni arkadaşlarla tanışacağım.

BORÇ

— Bana 2 lira borç verir misin?

— Vereyim ama, çabuk geri verirsen!

— Tabii, hemen; verdiğin 2 liranın 1 lirasını ben sana borç veririm, senin bana 1 lira, benim de sana 1 lira borcumuz olur, ödeşiriz.

EZOP'tan hikâyeler:

KARTAL VE OK

Bir kartal, sarp bir kayanın tepesine oturmuş, avını gözlüyordu. Aşağıda, kırlarda dolaşan tavşanı öyle büyük bir dikkatle gözetliyordu ki bir avcının pek yakınlarına geldiğini fark etmedi bile. Kartalın dalgınlığından istifade eden avcı, okunu doğrulttu, kartalı ağır bir şekilde yaraladı. Kartal son nefesini vermeden kendisini yaralayan oka baktı, okun kendi tüylerinden birini taşıdığını gördü.

— Ölmek çok acı, diye sızlandı. Fakat daha acı olan, benim kendimin ölümümü çabuklaştırmış olmam.

KENDİMİZİN SEBEP OLDUĞU FELAKETLER BİZE DAHA ACI GELİR.

KÖKNAR AĞACI VE DİKENLİ ÇALI

Köknar ağacı, kökünde yeni yeni yetişmekte olan bir dikenli çalıyı istihfafla süzdü. «Ben birçok hayırlı ve asil işlerde kullanırım,» diye övündü «Benim bedenim gemilerde seren direkleri olarak kullanılır, sarayların çatıları da benim odunumdan yapılır. Sen ise ayaklar altında dolaşır, herkes tarafından hakir görülürsün.»

Dikenli çalı, «Çok güzel konuştun» diye cevap verdi. «Fakat ne olursa olsun, baltanın acısını gövdeden de hissettiğin zaman bir dikenli halı olmayı arzu edersin.»

FAKİRKEN MESUT OLMAK, ZENGİN OLUP BEDBAHT OLMAKTAN İYİDİR.

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli.

KARŞI SAYFADAKİ ŞEKİL BULMACASININ HALLİ ve CEVABI: Resme dikkatli bakın. Düğümü diğer noktadan geçirmek ve makası düğümden geçirmek kâfi gelecektir

SUALLER ve CEVAPLAR

YAZAN: SULHİ GARAN

Telefon numaramı nereden öğrenmişler bilmiyorum? Birkaç küçük okuyucum, sanki ağız birliği yapmışlar gibi, geçtiğimiz hafta içinde beni arayarak futbol oyunu ile ilgili bazı sualler sordular.

Bu yazımda hem onlara cevap verecek, hem de «Çocuk Haftası» okuyucularını aydınlatmaya çalışacağım.

S: Bir futbol sahasının genişliği, uzunluğundan fazla olabilir mi?

C: Olamaz. Normal bir futbol sahasının genişliği 70, uzunluğu 105 metredir.

S: Kale direkleri niçin dört köşelidir?

C: Böyle bir şart yoktur. Yuvarlak, hattâ yarısı dört köşe, geri kalan yarısı yuvarlak olabilir. Şu kadar ki direklerin genişliği, şekle göre 12 santim olmalıdır. Direk yuvarlaksa aynı ölçü bu defa çapta nazara alınır.

S: Gece maçları, gündüz yapılanlar gibi aynı topla mı oynanır?

C: Hayır. Gece maçları elektrik ışığı altında yapıldığı için, topun kolayca görülebilmesini temin bakımından bu topların rengi beyazdır.

S: Bir maç niye iki topla oynanmaz?

C: Eğer iki topla oynanacak olursa, 22 oyuncu ve 3 hakem hangi topu takip edeceklerini şaşırırlar. Kaldı ki, futbol oyununun umumî kaideleri, bu oyunun nasıl, nerede ve ne şekilde oynanacağını açıkça belirtmiştir.

S: Kışın ayazından ve yağmurdan korunmak için futbol sahaları, salon gibi üstü kapalı şekilde yapılamaz mı?

C: Belki yapılır ama, çok pahalıya malolacağı için dünyanın hiçbir yerinde böyle kapalı futbol salonu yoktur.

S: Hakem olmak için, mutlakak hakemlik yapılacak oyunu oynamak şart mıdır?

C: Böyle bir şart yoktur. Yeterki, hakem olacak kimse lüzumlu kursu görsün, imtihanını versin, tatbikatta muvaffak olsun.

S: Ayakkabısız futbol oynanır mı?

C: Hem oynanır, hem oynanmaz. Şayet maç yapan iki takımın bütün oyuncuları ayakkabısız ise, hakemler onların böyle oynamalarına müsaade ederler. Yook, bir kısmı pabuçlu, diğer bir kısmı pabuçsuz ise, o takdirde mâni olurlar.

S: Oyuncular gözlük kullanabilirler mi?

C: Hayır. Hem yalnız gözlük değil, karşı takım futbolcularına zararlı olabilecek şeyler kullanamazlar.

S: Meselâ kol saati?

C: Kullanamazlar.

S: Eldiven?

C: Giyebilirler.

S: Hakemler koşarken düdüklerini düşürseler ne yaparlar?

C: Her hakem iki düdük taşımaya mecbur olduklarından ceplerinden diğerini çıkararak kullanırlar.

S: Siz radyoda maçları anlatırken dinliyoruz. Üst üste üç korner olduğu halde, hakemler niçin penaltı vermiyorlar?

C: Üç değil, arka arkaya on üç korner olsa dahi bunun cezası penaltı değildir. Kornerler yeniden atılır.

S: Bazı karşılaşmalarda görüyor, yahut duyuyoruz, bazı futbolcular hakemlere hücum ediyorlar, hakemler de onlara mukabelede bulunsalar?

C: Böyle şey olmaz. Hakemler sadece kendilerini korur, fakat oyunculara fena muamele edemezler. Şayet ederlerse, o zaman hakemlerin büyükleri onları cezalandırırlar.

S: Yan hakemler, bayrak salladıkları halde, bazen hakemler bu işaretleri görmüyorlar. Böyle yapacaklarına düdük çalsalar?

C: O zaman biri orta, ikisi yan, üç hakem, ayrı ayrı üç düdük çalacaklarından ortalık karışır. Hem yan hakemlerinin bayrak işaretleri, oyunculara veya seyircilere değil, hakemleredir.

Diğer suallerin cevaplarını bir başka yazımıza bırakarak önümüzdeki hafta sizi çok alâkadar edeceğini umduğum bir konudan söz açacağım.

DOKTORUNUZ diyor ki

Hemoglobin nedir?

Biz insanların kırmızı küreciklerinde bulunan ve hayatımızın en ehemmiyetli maddelerinden birisi de hemoglobindir.

Hemoglobinin vazifeleri nedir?

Hemoglobinin en önemli vazifesi oksijeni akciğerlerden dokulara götürmesidir. Bundan ötürü hemoglobine (vücudümüzün oksijen taşıyıcısı) da diyebiliriz.

Hemoglobin nasıl yapılır?

Hemoglobin yetişkin insanların kemik iliğinde yapılır. Bunun için vücudümüze yeteri kadar demir girmesi lâzımdır. Şayet hemoglobin ve kırmızı kürecikler kâfi miktarda yapılamazsa ANEMİ denilen hastalık meydana gelir.

Hemoglobin parçalanınca ne olur?

Sağlam insanlarda hemoglobin daha çok karaciğerde parçalanır ve safranın sarı boyalı maddesi olan BİLURUBİN meydana gelir. Şayet fazla miktarda parçalanırsa bir nevi sarılık hastalığı meydana gelir.

Dr TURAN HATİBOĞLU

ACAR Kurma Şampiyonu

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BU SAYIDA:
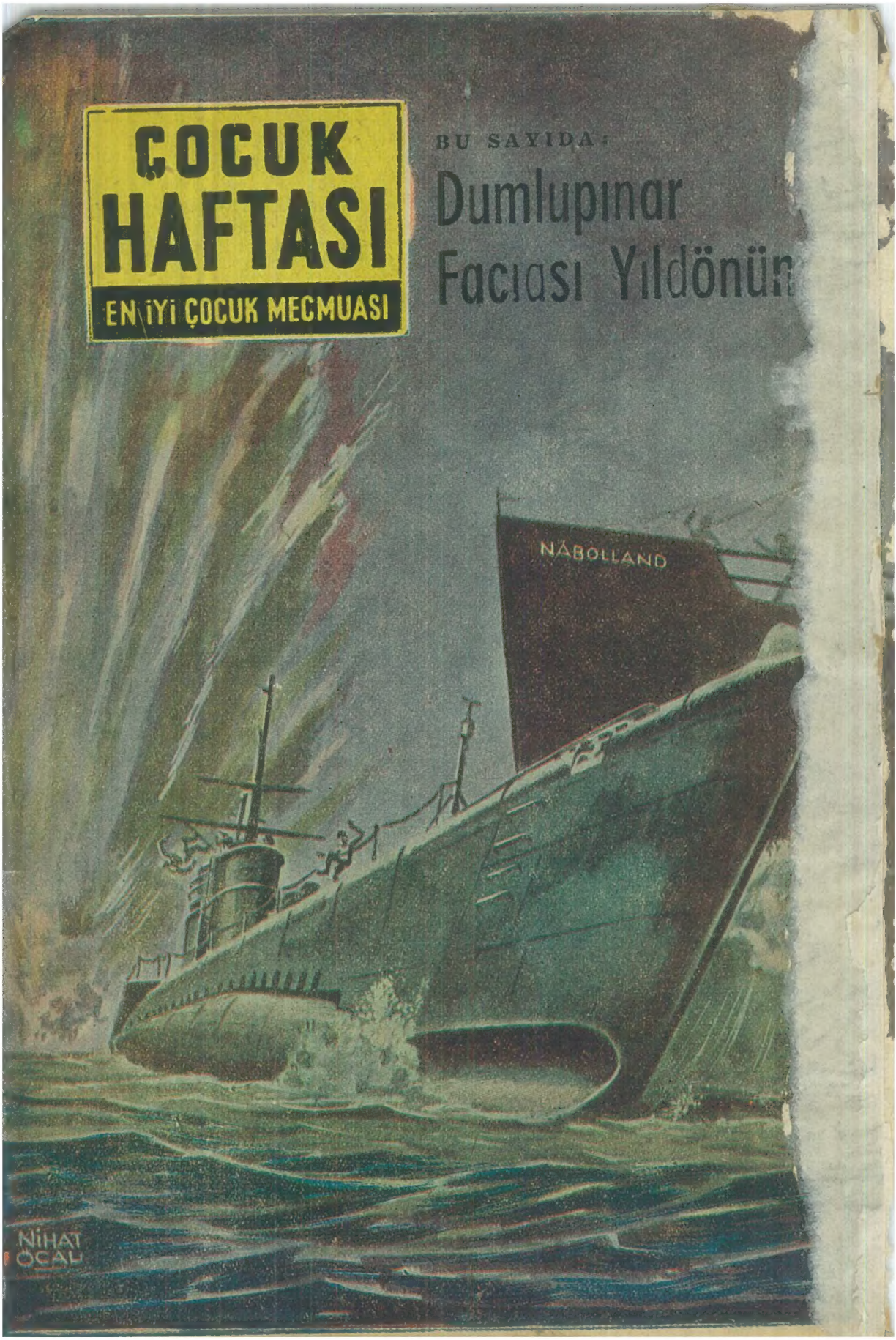
Dumlupınar Facıası Yıldönün